

Project Name: Azeri

Book Name: First Corinthians

Email: Info@korpu.org

WebSite: www.korpu.org

پولوس حواریون قورنتلی لره یازدیغی

بئرینجی مکتوب

مقدمه

پولوس بو مکتوبو قورنت شهرنده اولان کئلسایا یازیر کی، بلجه اونلارین حیات بارهده اولان سواللارینا جاواب ورسن و مسحه اولان ائمانلاری حاقدا اونلاری تشویق اتسن. قورنت شهری آخایه ایالتین باش شهری ائدی و اهالیسی موختلف خالقلاردان عبارت اولموشدو. بو شهر بویوک بئر تجارت مرکزی ائدی، یونان فرهنگنده لاپ درئن کؤک سالمیشدی، هر جور عیش-عشرت، هم ده حدسز بئر شکنده بو شهرده تاپیلیردی، و جوربه جور مذهبلر و فلسفه لر بو شهر ده اوزلری اوچون آد اچمیشدیلار.

پولوسون بو مکتوبو یازماقدا اصل مقصدی بو ائدی کی، ائمانلی لار آراسیندا اولان موناقشه لری باشا گتیرسن، اخلاقی عئقسنزلیی کئلسادان یوسون، اولئک حاقیندا اولان سواللارا جاواب ورسن، کئلسانی نظاما قویسون، روحانی عطالاری آچیقلاسن، و دئرئش بارهده اونلارا تعلیم ورسن.

بو کتایین اون اوچونجو فصلی اوزو اوچون چوخ مخصوص بئر آد آچیب. بو فصلده دئر کی، محبتی تاریدان گلن لاپ یاخشی و عزت بئر هدیه گؤروروک.

کتایین مضمونو:

سالاملار و تشکور لر ۹-۱:۱

قورنت کئلساسیندا اولان فکتر آیریلیغی ۲۱:۴-۱۰:۱

اخلاقی موشکول لر ۴۰:۷-۱:۵

مسحی لر و بوتپرستلر ۱:۱۱-۱:۸

مسحی آدامین حیاتی و عبادتی ۴۰:۱۴-۲:۱۱

مسحئن و ائمانلی لارین دئرئلمه سی ۵۸-۱:۱۵

ائمانه لر حاقیندا ۴-۱:۱۶

اخیر خاھش لر و سالاملار ۲۴-۵:۱۶

سالاملار و شوکورلر

تارینین ائراده سی ائله عئسا مسئحن
حوارئسی اولماغا دعوت اولونموش
پولوس و قارداشیمیز سوسئیندن،
۲ قورئتنده اولان تارینین کئلساسینا، یعنی
موقدس اولماغا دعوت اولونموش، مسئح
عئسادا تقدس اولونموشلارا، و اونلارین ربی
و بئزم ربئمئز عئسا مسئحن آدینی هر یرده
ذکر ائدیلرئن هامیسینا،
۳ آتامیز تاریدان و رب عئسا مسئحن سئزه
فیض و باریش اولسون.

سئز کئملر سئئز؟

۴ تارینین مسئح عئسادا سئزه باغیشلادیغی
فیضدن اؤتری سئزئن اوچون همئشه تاریم
شوکور ائدرم. ۵ بو سبیدن کی، مسئحده سئز
هر شیده، هر سؤز و هر معرفتده، دؤولتلی
اولدونوز. ۶ نجه کی، حتا مسئحه اولان شهادت
ده سئزده تصدیق اولوندو. ۷ بله کی، هچ
بئر عطادا آسکئینئز اولماییب، ربئمئز عئسا
مسئحن ظوهورونو ائشتاقلا گؤزله بئرسئئز.
۸ او کی، سئزی آخیراجاق تصدیق اده جک.
اله کی، ربئمئز عئسا مسئحن گونونده
قوصورسوز اولاسینیز. ۹ وفالی دیر تاری کی،
اونون اوغلو ربئمئز عئسا مسئحه رفاقئئز
اولماغا دعوت اولوندونوز.

آیریلیقلار

۱۰ ائندی ای قارداشلار، ربئمئز عئسا مسئحن
آدی ائله سئزه یالواریرام کی، هامینیز بئر
دوشونجهده اولون و آرانیزدا آیریلیقلار
اولماسین و سئز بئر فئکئرده و بئر رأیده
موئتفق اولون. ۱۱ چونکی ای قارداشلاریم،

خلوینئن او اهلئندن سئزئن بارهده منه خبر
ورئلب کی، آرانیزدا داعوالار وار. ۱۲ دمک
ائسته دئیم بودور کی، هر بئرئئز دئیر: «من
پولوسدان تَبَعِیَّت ائدرم»، «من آپولوسدان
تَبَعِیَّت ائدرم»، «من کئفادن * تَبَعِیَّت ائدرم»،
«من ده مسئحدن تَبَعِیَّت ائدرم». ۱۳ مگر
مسئح بؤلونوب؟ مگر پولوس سئزئن اوچون
چارمیخا چکئلدی؟ یا کی، پولوس آدی ائله
تعمد اولوندونوز؟ ۱۴ تاریم شوکور ائدرم کی،
کئسپوس و قاپوسدان باشقا، سئزلردن هچ
کئمی من تعمد ورمه دم. ۱۵ اله کی، هچ کئم
سئزی اؤز آدیملدا تعمد وردئیمی دمه سئن.
۱۶ استئفاناسین او اهلئنی ده تعمد وردئم.
داها خاطیرلامیرام کی، کئمسه نی تعمد ورمش
اولوم. ۱۷ چونکی مسئح، منی تعمد ورمه
یوخ، ائنجئلشن خوش خبرئنی وعظ اتمه
گؤندردی؛ هم ده سؤز حئکمتی ائله یوخ کی،
مبادا مسئحن چارمیخی بوشا گئسئن.
۱۸ چونکی چارمیخ بارهده اولان کلام، هلاک
اولانلار اوچون آغیلسیزلیقدیر، لاکئن بئر نجات
تاپانلار اوچون تارینین قودرتی دئر. ۱۹ اونا
گؤره کی، یازیلیب:

«حئکمتلی لرئن حئکمتنی محو اده جهیم،
فهملرئن ده فهمنی بوشا چیخاردا جاغام.»*
۲۰ هارادادیر حئکمتلی؟ هارادادیر دئن
عالمی؟ هارادادیر بو عصرئن آدئیرلی؟ مگر
تاری بو دونیانین حئکمتنی آغیلسیزلیغا
چوئرمه یئب؟! ۲۱ دونیا اؤز حئکمتئن
واسطه سی ائله تارینی تانیمادیغینا گؤره، تاریم
دا، اؤز حئکمتئنده بو، خوش گلدی کی،
وعظ ادئلن کلامین آغیلسیزلیغی ائله
ائنانانلاری قورتارسین. ۲۲ دوغرودان دا کی،
یهودنلر علامتئر طلب ادئرلر و یونانلیلار
حئکمت آختاریرلار؛ ۲۳ آما بئر چارمیخا

چکئلمئش. ۳ و سئزن یانینیزدا ضعنفلئک، قورخو و چوخ لرزه ائچئنده ائدئم. ۴ سؤزوم و وعظئم ده حنکمتئن ائناندیرییجی کلامی ائله دینلیدی، موقدس روحون و قودرتئن ظهورو ائله ائدی کی، ۵ ائمانینیز ائسانلارین حنکمتئنده یوخ، تارینین قودرتئنده اولسون. ۶ لاکئن کامللر آراسیندا حنکمت دانیشیریق؛ آما نه بو عصرئن، نه ده بو دؤورون کچئب گدن حاکمئلرئئن حنکمتئی. ۷ بئز تارینین سئری حنکمتئندن، یعنی گئزلی قالمیش حنکمتئندن دانیشیریق. او حنکمت کی، تار ی اونو ازلدن بئزم عزتئمئز اوچون موقدر ادب. ۸ او حنکمت کی، بو دونیانین حاکمئلرئندن هچ بئری اونو درک اتمه یئب. چونکی درک اتسیدئلر، جلال ربتی چارمیخا چکمزدلر. ۹ آما نه کی، یازیلیب دا:

شیلری

نه گؤز گؤرموش، نه قولاق اشنئمئش، نه ده ائسانین اوره یی دوشونموش! ۱۰ لاکئن تار ی بونلاری بئزه موقدس روحون واسطه سی ائله آشکار ائدی. اونا گؤره کی، موقدس روح هر شی، حتا تارینین درئلئینی بله آراشدیریر. ۱۱ چونکی ائسانین دوشونجه لرئنی، ائسانین ائچئنده اولان روحوندان باشقا کئم بئلر؟! بله جه ده تارینین دوشونجه لرئنی تارینین روحوندان باشقا هچ کئم بئلئر. ۱۲ ائندی بئز بو دونیانین روحونو یوخ، تاریدان گلن موقدس روحو آلمیشیق کی، تارینین بئزه نه باغیشلادیغینی بئلک. ۱۳ دانیشدیغیمیز بو شیلر ده، ائسان حنکمتئئن اؤیرتدئی سؤزلری ائله یوخ، روحانی فنکئرلری روحانی سؤزلره ترکئب

چکئلمئش مسئحی وعظ ادئرئک کی، یهودلره بوردومه داشی، قیری یهودلره ده عاغیلسیزلقدیر. ۲۴ لاکئن دعوت اولونالار، ائستر یهودی اولسون ائستر یونانلی، مسئح تارینین قودرتی و تارینین حنکمتی دئر. ۲۵ چونکی تارینین عاغیلسیزیغی ائسانلارین حنکمتئندن داها حنکمتلی دئر، تارینین ضعنفلئی ده ائسانلارین قودرتئندن داها قودرتلی دئر.

۲۶ بونا گؤره قارداشلار، آلدیغینیز دعوته باخین. ائسان اؤلچوسونه گؤره، آرانیزدا حنکمتلی، قودرتلی و اصللزاده چوخ یوخ ائدی. ۲۷ آما تار ی دونیانین عاغیلسیز ساییلانلارینی سچئب کی، حنکمتلی لری اوتاندیرسین و دونیانین ضعف ساییلانلارینی سچئب کی، گوجلورلی اوتاندیرسین. ۲۸ تار ی دونیانین اصللزاده اولمایانلارینی، حقئر گؤرؤلرئنی، حتا هچ ساییلانلارینی سچئب کی، اهمیتلی ساییلانلارینی هچه اندئرئسن. ۲۹ اله کی، هچ بئر ائسان اونون حوضوروندا فخر اتمه سئن. ۳۰ لاکئن سئز اونون سایه سئنده مسئح عئسادسینیز کی، تاریدان بئزه حنکمت، صالحلئک، قودستی و فئدئی * اولوبدور. ۳۱ بونون اوچون، یازلمیش اولدوغو کئمی «قوی فخر ادن، ربده فخر اتسن.» *

اعلان اتدیئمئز پیام نه دئر؟

۲ قارداشلار، او زامان کی، تارینین حاقئنداکي شهادتی سئزه اعلان اتمک اوچون یانینیزا گلدئم، کلام و یا حنکمت صاحیبی کئمی گلمه دئم. ۲ چونکی آرانیزدا اولاندا نئیتئم بو ائدی کی، هچ بئر شی بئلمه یئم، مگر عئسا مسئح و اونو دا چارمیخا

ائله ائشله يين ائشچىلرئك؛ لاکئن سئز تارينين زمئسى، تارينين عئمارتئسنئز.

۱۰ من، تارينين منه وردئبى فيضه گؤره، حئکمتلى بئر معمار کئمى بونؤوره قويدوم و آيرى بئر آدام اونون اوستونده بئنا ادئر. اما هر کس نجه بئنا اتدئبئنه دئقت اتسئن.

۱۱ چونكى هچ کئم قويولان بونؤوره دن، يعنى عئسا مسئحدن باشقا بئر بونؤوره قويا بئلمز.

۱۲ اگر بئرى بو بونؤوره اوستونده قيزيلدان، گوموشدن، قئيمتلى داشلاردان، تاختادان، ساماندان، کولشدن بئنا اتسه، ۱۳ هر بئرئئن

ائشى بلئى اولاجاق؛ اونا گؤره کى، دئوان گونو اورتايا چيخاجاق، چونكى اولدا آچيغا

چيخاجاق. و اود اؤزو هر کسئن ائشئئن کيفيئتنى ائمتاحان اده چکدئر. ۱۴ کئمن

بئنا اتدئبى داوام گئترسه، او، اجر آلاچاق. ۱۵ کئمن ائشى يانسا، او، ضرر چکه چک، اما

اؤزو اوددان چيخان کئمى نئجات تاپاجاقدير. ۱۶ مگر بئلمئرسئنز کى، سئز تارينين

معبدئسنئز و تارينين روحو سئزده ساکندئر؟ ۱۷ کئم تارينين معبدئنى محو اتسه، تارى

اونو محو اده چک، چونكى تارينين معبدى موقدسدير؛ بو معبد ده سئزئسنئز. ۱۸ هچ

کئم اؤزونو آلداتماسين. سئزلردن هر کس اگر اؤزونو بو عصرده حئکمت صاحئبى ساير،

قوى عاغيلسيوز اولسون کى، بلکه حئکمت آلسين. ۱۹ چونكى بو دونيانين حئکمتى

تارينين حوزوروندا عاغيلسيزليقدير. نجه کى، يازيليب دا: «تارى دير کى، حئکمت

صاحبئرئنى اؤزلرئئن حؤقه بازيلقلارى ائله توتور.»

۲۰ گئنه ده يازيليب: «رب بئئر کى، حئکمت صاحبئرئئن دوشونجه لرى فايداسيزدير.»

ادئب، موقدس روحوئ اويرتدئکلرى ائله بئلدئرئئرک. ۱۴ اما نفسانى آدام، تارينين

روحوندان گلن شيلرى قبول اتمئر، چونكى اونلار بونا عاغيلسيزليق گؤرونور و اونلارى

آنلايا بئلمئر. چونكى بونلارى روحوئ واسئطه سى ائله تفتش اتمک اولار. ۱۵ لاکئن

روحانى آدام هر شى حاقيندا حؤکم اده بئئر، اما اونون باره سئنده هچ کئم حؤکم اده بئلمز.

۱۶ «چونكى ربئن فئکرئنى کئم بئلئب کى، اونا تعلئم ورسئن؟!» * لاکئن بئزده مسئحن

فئکرى وار.

جملئکده نلرئسنئز؟

۳ قارداشلار، من سئزئله روحانلرله دانيشان کئمى دانيشا بئلمه دئم، آتجاج

جئسمانئلر کئمى، مسئحده کؤرپه لر کئمى دانيشديم. ۲ من سئره آغير يمک يوخ، سود

وردئم. چونكى اونو يمه يه گوجونوز چاتميردى، ائندى ده چاتمير. ۳ چونكى سئز حله ده

جئسمانئسنئز. آرانيزدا پاخيلىق و چکئشمه اولماسيندان آيا جئسمانى ديئلئسنئز؟ آيا آيرى

ائئسانلار کئمى ياشاميرسينيز؟ ۴ چونكى اگر بئرى

«من پولوسدان تَبَعِيَّت اِدرئم» او بئرى ده «من آپولوسدان تَبَعِيَّت اِدرئم» ديئر، آيا آيرى

ائئسانلار کئمى ديئلئسنئز؟ ۵ آپولوس کئمدير؟ پولوس کئمدير؟ آتجاج خئدمتکارديرلار کى،

اونلارين واسئطه سى ائله، ربئن هر کسه وردئبى فورسته گؤره ائمان گئتردئئر. ۶ من

اکدئم، آپولوس سوواردى، اما تارى بؤيوتدو. ۷ بونا گؤره، موهوم اولان اکئن و يا سوووران

ديئل، بؤيودن تارى دير. ۸ اکئله سووورانين دَيرى بئردئر، لاکئن هر بئرى چکدئبى

زحمتئنه گؤره اجر آلاچاق. ۹ چونكى بئز تارى

من الە دوشونورم كى، تارى بئز حوارئلىرى
 اۆلومە محكوم اولانلار كئمى آخىردا صحنەيە
 چىخارتدى؛ چونكى بئز دونيانىن، ملكلرن و
 ائىسانلار بئز تاماشاسى اولموشوق. ۱۰ بئز
 مسئحنن خاطرى اوچون عاغىلىسىزىق، اما
 سئز مسئحنە عاغىلىسىنىز. بئز ضعئفك، اما
 سئز گوجلوسونوز. سئز عئزئلسئىنئز، اما
 بئز حورمتسئىنئز. ۱۱ بو ساعاتا كئمى هم
 آج هم دە سوسوزوق، لوتوك، دؤيولوروك،
 بى خانومانىق. ۱۲ آلرئئمئزلە ائشلەيىب، زحمت
 چكئرنك. بئزى سؤيولر، بئز خىر-دوعا ورئرنك.
 بئزە عذاب ورئلر، بئز تاب كئىرنئرنك. ۱۳ بئزە
 ائفتئرا آتيرلار، بئز يومشاق جاباب ورئرنك.
 حئتا ائندئىيە كئمى دە دونيانىن توفالەسى و هر
 شئىن زئبلى اولموشوق. ۱۴ بونلارى يازميرام
 كى، سئزى اوتاندىرىم. من سئزە سوگئلى
 اوشاقلار بىم كئمى نصئحت ورئرم. ۱۵ چونكى
 اگر مسئحنە مئىنلرچە موعلئمئىنئز اولسا بلە،
 آتالار بئزىز آزدىر. عئسا مسئحنە من ائنجئىلئىن
 واسئطەسى ائىلە سئزە آتا اولدوم. ۱۶ بونا گۆرە
 يالوارىرام سئزە: مئىنن نومونە گۆتورون. ۱۷ بو
 سىبىدن رببە سوگئلى و امئىن اولان اوغولوم
 تئموتاعوسو يانىنىزا گۆندرمئشم و او، مسئحنە
 اولان يوللارىمى سئزە خاطىرلاداجاق، نچە
 كى، هر يردە و هر كئلىسادا تئلىم ورئرم.
 ۱۸ ائندى بعضئلر مغرور اولوبلار، الە بئىل كى،
 من سئزىن يانىنىزا گلمەيەجەيم. ۱۹ لاكئىن اگر
 رب ائستەسە، تئزلىكلە يانىنىزا گلمەيەيم و
 مغرور اولانلار بىن سؤزونو بوخ، گوجلرئىنى
 بئىلەجەيم. ۲۰ چونكى تارىنىن پادشاهلىغى
 سؤزدە بوخ، گوجدەدئر. ۲۱ نە ائستەيئرسئىنئز؟
 يانىنىزا دئىنكلە گئلم، يوخسا محبئت و مولايىم
 بئز روحا؟

عئفتسئىزئىيە يول ورمەيىن!

خبر ورئلىب كى، آرانىزدا جئىنسى
 عئفتسئىزئىك وار، الە بئز عئفتسئىزئىك

۲۱ بونا گۆرە، هچ كئمئىن فخرى ائىسانلاردا
 اولماسىن، چونكى هر شى سئزئىدئر. ۲۲ ائستىر
 پولوس اولسون، ائستىر آپولوس؛ ائستىر كئفا
 اولسون، ائستىر دونيا؛ ائستىر حيات اولسون،
 ائستىر اۆلوم، ائستىر ائندئىكى شىلر اولسون،
 ائستىر گلەجكدە كى؛ هامىسى سئزئىدئر.
 ۲۳ سئز دە مسئحنئىنئز، مسئحن دە تارىنىدىر.

مسئحنن خئىدەمتچىلىرى كئملردئر؟

۴ بلەجە، هر كس بئزى، مسئحنن
 خئىدەمتچىلىرى و تارىنىن سئزئىلرئىن
 وكئىللىرى كئمى سايىسىن. ۲ بوندان علاوه،
 وكئىللىرىن طلب اولونور كى، هر بئرى امئىن
 اولسون. ۳ مەنە چوخ كئچئىك بئز زاددىر
 كى، سئزىن طرفىنىنئىز و يا ائىسانلار بىن
 محكمەسئىندە موخاكئمەيە چكئلىم. حئتا من
 اۆزوم بلە، اۆزومو موخاكئمەيە چكئمئرم.
 ۴ گرچى من اۆزومدە بئز قوصور گۆرمورم،
 لاكئىن بو مئى تىبرە اتمز، مئى موخاكئمە ادىن
 رىدئر. ۵ بونا گۆرە دە تئىن اولونموش و اخئىدان
 ائرهلى، هچ بئز شى حاقىندا حؤكم اتمەيىن.
 لاكئىن رىئىن گئلىشئىنە قىدر گۆزلەيىن كى،
 قارائلىقدا گئزىلەن شىلرى ائشىقلاندىراجاق و
 اوزكلىرىن ئئىتلىرىنى آشكار ادەجك و او زامان
 هر كئىن تئىسئنى تارىدان گلەجك.
 ۶ قارداشلار، سئزە گۆرە بو شىلرى اۆزومون
 و آپولوسون حاقىندا تئىشئل كئمى بىيان ائدىم
 كى، بئزىن اۆيرەئىب، يازىلمىش حدئىندن
 آرتىق اۆزونوزو گومان اتمەيەسئىنئز. بلەجە دە
 هچ بئزئىنئز او بئزئىنئىن قاباغىندا تىكبورلو
 اولماسىن. ۷ چونكى سئزى كئم اوستون توتور؟
 نە يئىئر وار كى، آلمايىسىنىز؟ و اگر آليىسىنىز،
 نە اوچون بىس آلمامىش كئمى فخر ساتىرسىنىز؟
 ۸ سئز آرتىق توخسونوز؛ سئز آرتىق وارلىسىنىز؛
 سئز بئزىسئز پادشاهلار اولوبسونوز؛ كاش كى،
 سئز حقئقئىن پادشاهلار اولايىدىنىز كى، بئزدە
 سئزئىلە بئز يردە پادشاهلىق ادىك. ۹ چونكى

تارى حۇكۈم ادهجك. او شرور ادامى آرانيزدان
اشئيه آتين.*

داعوالار حاقيندا

۶ سىزلردن بئرنئن او بئرنسى ائله
داعواسى اولاندا، نجه جسارت اده
بئلر كى، مسلهنى موقدسلرئن حوزورونا
يوخ، ائمانسىزلارين محكمه سنئه آپارسين؟
۲ و يا مگر بئلمئرسئنئز كى، دونيانى
موقدسلر موحاكئمه ادهجك؟ اگر دونيانى
سىز موحاكئمه ادهجكسئنئز، آيا قابئل
ديئلسئنئز كى، لاپ كئچك داعوالاردا حۇكۈم
اده سئنئز؟ ۳ مگر بئلمئرسئنئز كى، بئز، ملكلىرى
موحاكئمه ادهجه يئك، بس نه قدر چوخ، بو
دونيانين مسله لرئنى؟! ۴ بس اگر بو حياتين
مسله لرى حاقيندا داعوالارينئز وار، آيا او
آداملارى قاضى تئيئن ادرئسئنئز كى، كئئسادا
لاپ اهمئتئسئر ساييلير؟ ۵ بونلارى ديئر كى،
اوتاناسينئز. مگر آرانيزدا، بئر نفر ده اولسون،
حئكمئلى آدام يوخدور كى، اؤز قارداشلارى
آراسيندا قاضى اولسون؟ ۶ آما قارداش قارداشى
محكمه يه آپاير، اؤزو ده كى، ائمانسىزلارين
حوزورونا! ۷ اصلئنده آرانيزدا داعوالارين
اولماسى، سىزئن اوچون بئر شئكستدئر.
حاقسىزليغا دؤزه سئنئز، داها ياخشى اولماز؟
مغبون اولاسينئز، داها ياخشى اولماز؟
۸ عكسئنه، سىز اؤزونوز حاقسىزلىق ادئب،
مغبون ادرئسئنئز، اؤزو ده اؤز قارداشينئزى!
۹ يوخسا بئلمئرسئنئز كى، صالح اولمايانلار
تارينين پادشاهليغينى مئراث آلماياجاقلار.
آلدانمايئن؛ عئقتئسئرلر، بوتپرستلر،
زئناكارلار، كئشئبازلار، اوشاقبازلار،
۱۰ اوغورلار، طاماحكارلار، عرقخورلار، سؤيئر
و شئادلار تارينين پادشاهليغينى مئراث
آلماياجاقلار. ۱۱ سىزلردن بعضئرئز ده بو جور

كى، قيرى يهودئلر آراسيندا بله يوخدور. بو
كى، بئرى اؤز آتاسينين آروادى ائله ياشاير.
۲ آما سئر شئشئب، فخر ادرئسئنئز. عوضئنه
ياس توتمايرسينئز كى، بله بئر ائشى گؤرن
آدام آرانيزدان گؤتورولسون. ۳ لاكئن من،
گرچى جئسمن يوخ روحن سىزئنه وارام،
يانينزدا ائمش كئمى بو ائشى گؤرن آدامين
حاقيندا آرتيق حۇكۈم اتمئشم. ۴ او زامان كى،
رئئمئز عئسا مسئحئن آديندا سىز، رئئمئز
عئسا مسئحئن قودرتى ائله بئر يره
ييعيليرسينئز، و منم روحوم دا سىزئنه، ۵ بو
آدامى، جئسمئئنن هلاك اولماسى اوچون
شيطانا تسلم ادئن كى، ربتن گونونده روحو
نئجات تاپسين. ۶ سىزئن شئشئب فخر
اتمئيتئر ياخشى ديئل. مگر بئلمئرسئنئز كى،
بئر آز مايا بوتون خمئرى تورشلادير؟
۷ كؤهنه مايانى تمئز ادئب آتين كى، تزه خمئر
اولاسينئز. نجه كى، حقيقتن ده ماياسيزسينئز.
چونكى بئرئم پاسخا قوزوموز مسئح بئرئم
اوچون قوربان اولوب. ۸ بونا گؤره گلئن نه
كؤهنه مايا ائله، نه ده كئن و پئسلئئن ماياسى
ائله، لاكئن صافليغين و حقيقتئن ماياسيز
فطئرى ائله بايرام توتاق. ۹ مكتوبومدا سىزه
يازديم كى، عئقتئسئر آداملارلا قارشىماياسينئز.
۱۰ آما نه كى، اصلا بو دونيانين عئقتئسئرلىرى
ائله، و يا طاماحكار و شئادلارى ائله، يا دا
بوتپرستلىرى ائله قارشىماياسينئز. چونكى
او حالدا سىز بو دونيادان آرتيق چيخيب
گئتمئلسئنئز. ۱۱ سىزه بونو يازيرام كى،
قارداش آدلانان لاكئن عئقتئسئر، طاماحكار،
بوتپرست، سؤيوش ورن، كئفلئن، و سويغونچو
بئر آداملا اوتوروب دورمايئن. بله آداملا
حئا يمك ده يمه يئن. ۱۲ نه ائشئم وار كى،
اشئكده كنلره حۇكۈم ادم؟ آيا سىز انچه رئنه
اولانلار حۇكۈم اتمزسئنئز؟ ۱۳ آما اشئكده كنلره

اؤز بدننه ائختیار صاحبی دیتل، اونا ائختیار صاحبی اولان آردئر. إلهجه ده ار اؤز بدننه ائختیار صاحبی دیتل، اونا ائختیار صاحبی اولان آرواددیر. ^۵ بئر بئرئیزی محروم اتمه یئن، مگر راضی یقلا، او دا مووقتی بئر مودت اوچون کی، اؤزونوزو عباده وقف اده سئئز. سونرا گئنه ده بئرله شئن کی، نفسئئزئن قاباغینی آلا بئلمه دئیئئز، شیطان سئزی وسوسه یه سالماسین.

^۶ بونو آمر کئمی یوخ، موساعئده کئمی دیرم. ^۷ آما گئنه ده آرزو ادئریم کی، بوتون ائنسانلار منم کئمی اولسونلار. لاکئن هر کسئن تاریدان اؤز عطاسی وار؛ بئرئئنکی بله، او بئرئئنکی إله. ^۸ آما سوبایلارا و دوللارا دیرم کی، منم کئمی قالمق اونلار اوچون یاخشی دیر. ^۹ لاکئن اگر نفسلرئئن قاباغینی آلا بئلمرلر، اولنسئئر. چونکی اولنمک، شهوت اودو ائله یانماقدان یاخشی دیر. ^{۱۰} آما اوله نئلره، من یوخ، رب امر ادئر کی، آرواد ارئندن آیریلماسین. ^{۱۱} (لاکئن اگر آیریلسا، آره گتمه مئش قالسین، یا دا اؤز آری ائله باریشسین.) آر ده اؤز آروادینی بوشاماسین. ^{۱۲} آما قالانلارینا، رب یوخ، من دیرم کی، اگر بئر قارداشین آروادی ائمانلی دیتل و آرواد اونونلا قالمغا راضی دیر، آری اونو بوشاماسین. ^{۱۳} و اگر بئر آروادین آری ائمانلی دیتل و آری اونونلا قالمغا راضی دیر، آروادی اوندان بوشانماسین. ^{۱۴} چونکی ائمانسیر آر، آروادینین واسطه سی ائله تقدس اولونور و ائمانسیر آرواد دا ائمانلی آرئئن واسطه سی ائله تقدس اولونور. او بئری حالدا اوشاقلارینیز ناپاک اولاردیرلار، لاکئن ائندی موقدس دئرلر. ^{۱۵} آما اگر ائمانلی اولمایان آیریلسا، قوی آیریلسین. بله وضعئتلرده قارداش و یا باجی آرتیق باغلی دیتل. لاکئن تاری بئزی باریشا دعوت ادئر. ^{۱۶} چونکی ای آرواد، هارادان بئلئرسن کی، آرئنی نئجات ورمه یه جکسن؟

ائدئئز؛ لاکئن یویولدونوز، تقدس اولوندونوز، ربئئمئز عئسا مسئحن ایدندا و تاریمیزین موقدس روحوندا صالح ساییلدینیز.

تارینی بدنئئزده ده عئزلئندئرئن

^{۱۲} هر شی منه جائدئر، لاکئن هر شی فایدالی دیتل. هر شی منه جائدئر، لاکئن قویمارام کی، هچ بئر شی منه حؤکمرانلیق اتسئن. ^{۱۳} یمک قارین اوچوندور، قارین دا یمک اوچون. لاکئن تاری اونلارین هر ائکسئنی ده آرادان آپاراجاق. آما بدن عئقتسئزلئک اوچون دیتل، رب اوچوندور و رب ده بدن اوچوندور. ^{۱۴} تاری فقط ربی دئرئلمه دی، قودرتی ائله بئزی ده دئرئلمه جک. ^{۱۵} مگر بئلمئرسئئز کی، بدئلرئئز مسئحن عوضولری دئر؟ ائندی مسئحن عوضولرئنی گؤتوروب، فاحشه نئن عوضولری ادم؟ اصلا. ^{۱۶} مگر بئلمئرسئئز کی، فاحشه بئر آروادلا یاتان، اونونلا بئر بدن اولور؟ چونکی تاری دئر: «ائکئسی بئر بدن اولاجاقلار.» ^{۱۷} لاکئن ربّه قوشولان، اونونلا بئر روحدور. ^{۱۸} جنئسی عئقتسئزلئکدن قاچین. ائنسانین اتدئبی هر گونه بدننن اشئکدئر. آما جنئسی عئقتسئزلئک ادن بئر آدم اؤز بدنئنن ضدئنه گونه ادئر. ^{۱۹} و یا مگر بئلمئرسئئز کی، تاریدان آلدیغینیز بدن، سئزده یاشایان موقدس روحون معبدی دئر و سئز اؤزونوزونکو دیتلئسئز؟ ^{۲۰} چونکی سئز چوخ باها بئر قئیمته آلینیسینیز. اونا گؤره ده، تارینی بدئلرئئزده عئزلئندئرئن.

اولنمک حاقئندا

۷ ائندی یازدیقلارینیزا گلئنجه: یاخشی دیر کی، کئشی آرواد توخونماسین ^۱ لاکئن عئقتسئزلئک سببئندن هر کئشئنن اؤز آروادی اولسون، هر آروادین دا اؤز آری اولسون. ^۲ آر اؤز آروادینا اولان وظئفه سئنی پرئنه یئتئرسن، آرواد دا آری ائله بله اتسئن. ^۴ آرواد

یا دا ای آر، هارادان بئلترسن کی، آروادینی نتجات ورمه یه جکسن؟

۱۷ آنجاق هر کس ربئن اونا تعین اتدئی کئمی و تاریدان آلدیغی دعوته گۆره رفتار اتسن. بونو بوتون کئلسالارا امر ادئرم. ۱۸ اگر بئری ختنه لی ائکن دعوت اولوندو، ختنه سئز کئمی اولماغا چالیشماسین. اگر بئری ختنه سئز ائکن دعوت اولوندو، ختنه اولونماسین. ۱۹ نه ختنه لی لئک موهمودور، نه ده ختنه سئزلئک. موهم اودور کی، تارینین امرلرئنه عمل اده سئز. ۲۰ هر کس نه وضعئتنده دعوت اولونسا، او وضعئتنده قالسین. ۲۱ چاغیریلدیغین زامان اگر نۆکر ائذن، بو باره ده فنکئر چکمه. لاکئن اگر آزاد اولماغا ائمکانین وار، فورستی الدن ورمه. ۲۲ چونکی رب طرفئندن دعوت اولونان زامان، نۆکر آدام ربئن آزاد آدامی دیر. إله جه ده دعوت اولوندوغو زامان، آزاد اولان آدام مستحئن نۆکری دئر. ۲۳ سئز چوخ باها بئر قیمته آلینبسینیز. ائسانلارین قولو اولمایین. ۲۴ قارداشلار، هر کس نه وضعئتنده چاغیریلیب، تارینین حوزوروندا إله او جور قالسین.

۲۵ باکئره لر حاقیندا ربدن بئر امرئم یوخدور. آما ربئن مرحمتی ائله اعتماد ادله بئلن بئری کئمی دئرم. ۲۶ بله دوشونورم کی، ائندئکی سیخیتیلار اوزوندن بو، یاخشی دیر. یعنی بو یاخشی دیر کی، انسان، اولدوغو کئمی قالسین. ۲۷ اگر بئر آرواد باغلی سان، ایریلماق دالینجا اولما. اگر آرواددان ایریلیسان، آرتیق آرواد آلماق دالینجا اولما. ۲۸ آما اولنسن ده، گوناھ اتمه یئبسن؛ اگر بئر قیز دا آره گتسه، گوناھ اتمه یئب. آما بله آداملار بو حیاتدا ادنیّت چکه جککلر و من چالیشیرام کی، سئزی بونلاردان حئفظ ادئم. ۲۹ آما قارداشلار، بونو دمه لیئم کی، وخت قیسالانیب. اونا گۆزه ده، بوندان سونرا آروادی اولانلار، اولمایانلار کئمی

اولمالی دیرلار؛ ۳۰ آغلایانلار، آغلایانلار کئمی. شادلیق ادنلر، شادلیق اتمه مشلر کئمی. مال آلانلار هچ شیه مالئک اولمایانلار کئمی. ۳۱ بو دونیادان ائستغاده ادنلر، کامل ائستغاده اتمه مشلر کئمی اولمالی دیرلار. چونکی بو دونیانین ائندئکی حالی کچئب گذر. ۳۲ لاکئن ائسته یئر کی، سئز بونلارین قیدئندن آزاد اولاسینیز. اولی اولمایان کئشی ربئن ائشلی قیدئنده دئر کی، اونا راضی اتسن. ۳۳ لاکئن اولی کئشی، آروادینی راضی اتمک اوچون دونیه وی شیلرئ قیدئنده دئر. ۳۴ بله جه علاقه سی ائکی یره بؤلونور. آرسئز آرواد و باکئره قیز ربئن ائشلی قیدئنده دئر کی، نه جه جئسمن و روحن موقدس قالسین. لاکئن آری آرواد دونیه وی شیلرئ قیدئنده دئر کی، نه جه آرئنی راضی اتسن. ۳۵ بونو سئزن اؤز خئشرئتنز اوچون دئرم. آزادلیغینیزی محدود اتمک اوچون دئرم. دئرم کی، دنقئتنیزی داغیتمادان ربّه وقف اولونوب، اونا لایق بئر حالدا یاشایاسینیز. ۳۶ اگر بئری اله گومان ادئر کی، باکئره قیزینن حاقیندا حاقسیرلیق ادئر، اگر قیزین یاشی کچئر و اوله نهمه سی گرکدئر، او، نه ائسته یئر، اتسن. گوناھ اتمز. قوی اونلار اوله نسنلر. ۳۷ آما هر کس کی، اؤز اوره یئنده قرارلی دیر و احتیاج گۆرمه یئب، اؤز ائراده سننه حاکئم دئر و اوره یئنده بو قرارا گلئب کی، باکئره قیزینی ساخلا سین، یاخشی اذر. ۳۸ بله جه، باکئره قیزینی اوله ندئرئن یاخشی ادئر، باکئره قیزینی اوله ندئرمه یین داها یاخشی ادئر. ۳۹ آرواد، آری صاغ ائکن، اونا باغلی دیر. لاکئن اگر آری اولسه، آرواد آزاد دیر کی، ائسته دئی هر کسه آره گتسن، آنجاق کی، او آدام ربه اولسون. ۴۰ آما بله دوشونورم کی، اگر اولدوغو کئمی قالسا، داها بختور اولار. و گومان ادئم کی، منده ده تارینین موقدس روحو وار.

اونلارین ضعیف وئجدانلارینی یارالاماقلا، سئز، مستحئن ضئدنه گوناھ ادرئسنئز. ۱۳ بونا گؤره، اگر یمک قارداشیمین یره ییخیلماسینا سبب اولور، من داها ات اصلا یمهرم کی، قارداشیمی ییخماییم.

پولوسون حاقلاری

۹ مگر من آزاد دیتلم؟ مگر من حواری دیتلم؟ مگر ربئمئز عئسانی گؤرمه مئشم؟ مگر سئز ریده منئم ائشم دیتلئسنئز؟ ۱۲ اگر اؤزگه لره حواری دیتلم ده، هچ اولماسا، سئزه حواری یم. چونکی ریده حواریلئینمئن مؤهورو سئزلرئسنئز. ۱۳ منی ائستئنطاق اذلره مودافئعم بودور: ۱۴ مگر حاقیمیز یوخدور کی، یئنب ائچک؟ ۱۵ مگر حاقیمیز یوخدور کی، ائمانلی بئر آروادی یانیمیزدا گؤتوروب گزدئرک. نجه کی، حتا آیری حواریلر، ربئن قارداشلاری و کئفا دا ادرئ؟ ۱۶ یا ائشلئمیه آنجاق منئم و بارنابائین حاقی یوخدور؟ ۱۷ کئم وار کی، هر زامان اؤز خرجی ائله عسگرلئک اتمئش اولسون؟ کئم وار کی، اوزوم باغی اکئب، اونون میوه سئندن یمه سن؟ کئم وار کی، سورونو اوتاریب، اونون سودوندن ائچمه سن؟ ۱۸ مگر بونلاری ائئسان گؤروشونه گؤره دئرم؟ مگر شرئت ده بو شیلری دمئر؟ ۱۹ چونکی موسائین شرئتئنده بله یازیلیب: «خرمنی دؤین اؤکوزون آغزینی باغلاما.» * مگر تاری اؤکوزلرئن قیدئنه قالیر؟ ۱۰ مگر بئزئم اوچون بو شیلری دمئر؟ بلی، بونلار بئزئم اوچون یازیلیب، چونکی شوخوملایان اومئدله جوت سورمه لی دئر، و خرمن دؤین تاخیلا شرئک اولماق اومدی ائله دؤیمه لی دئر. ۱۱ اگر بئز سئزده روحانی توخوملار اکدئک، سئزدن مادی شیلر بئچسک، بو سئزه چوخ گلئر؟ ۱۲ اگر سئزن اوستونوزده اؤزگه لرئن بله

بوتلره تقدئم اولونموشلار حاقیندا

۸ بوتلره تقدئم اولونان قوربانلار حاقیندا؛ بئلئرئک کی، هامیمیز علم صاحیبی ینک. علم تکبور گئئر، لاکئن محبت بئنا ادر. ۲ اگر کئمه دوشونور کی، بئر شی بئئر، او حله لازیم اولان قدر بئلمئر. ۳ آما کئم تارینی سوئر، او آدام تارینین طرفئندن تانینیر. ۴ بله جه، بوتلره تقدئم اولونان شیلرئن یمه سی باره ده؛ بئلئرئک کی، بوت اصلئنده دونیادا هچ بئر شیدئر و واحئد تاریدان باشقا تاری یوخدور. ۵ حتا اگر گؤیده و یا یرده تاری چاغیریلانلار اولسا دا، نجه کی، حقیقتن بئر چوخ تاریلار و ربلر وار. ۶ بئزئم اوچون بئر تاری وار، یعنی آتا کی، هر شی اونداندیر و بئز اونون اوچون واریق. و بئر ربئمئر وار یعنی عئسا مسئح کی، هر شی اونون واسطه سی ائله دئر و بئز اونون واسطه سی ائله واریق. ۷ آما هامیدا بو علم یوخدور؛ بعضئلری ائندئیه جک بوتلره اله آلیشیلار کی، یدئکلری زامان اونون بوته تقدئم اولوندوغونو دوشونورلر و وئجدانلاری ضعیف اولدوغوندان نجئس اولور. ۸ یمک بئزی تاریا مقبول اتمز. یمه سک، آسکئئمئر اولماز، ینک ده، بئر شی آرتیرماریق. ۹ آما احتیاط ادئن کی، بو آزادلیغینیز ضعیف اولانلاری یره ییخماسین. ۱۰ چونکی اگر ضعیف وئجدانلی بئر آدام گؤرسه کی، سن بو علمه صاحیب اولان حالدا، بوتخانادا سوفره یه اوتوروبسان، مگر جسارت آلاماز کی، بوتلره تقدئم اولونان یمکلردن یسن؟ ۱۱ و سنن علمئئن نتئجه سئنده وئجدانی ضعیف اولان هلاک اولور؛ او قارداش کی، مسئح اونون خاطئری اوچون اؤلدو. ۱۲ بله جه، اؤز قارداشلارینیزین ضئدنه گوناھ اتمکله و

قازانماق اوچون، اونلارا ضعيف كئمی اولدوم. هر كس اوچون هر شی اولدوم کی، هر نه جور اولور-اولسون، بعضئرلر نه نجات ورتم. ۲۳ بونلارین هامیسی ائنجئلشن خاطری اوچون ادثرم کی، اوندایم اولسون. ۲۴ مگر بئلمئرسئنز کی، قاقیش میدانیدا قاقانلارین هامیسی قاقار، اَمّا تک بئر نفر جایزه‌نی آلا؟ إله قاقین کی، جایزه‌نی قازاناسینیز. ۲۵ موسابئقه‌ده رقابت اِدن، هر شیده نفسئشن قاباغینی آلا. اونلار بونو فانی بئر تاجی آلماق اوچون ادثرلر، لاکئن بئر فانی اولمایان اوچون ادثرک. ۲۶ بونا گۆره، من مقصدسز قاقان بئری كئمی قاقمیرام. یوموروغومو هاوایی ووران كئمی آتمیرام. ۲۷ اَمّا بدنمه اذیت چکدئرئب اونو قول ادثرم کی، مبدا اؤزگه‌لره وعظ اادنن سونرا، اؤزوم مردود اولوم.

اسرائیل تارخئندن عبرت‌لر

۱. قارداشلار، ائسته‌مئر کی، سئزی بشخیر قویوم. آتالاریمیزین هامیسی بولودون آلتیندا ائدئر و هامیسی دهئزدن کچدئر. ۲ هامیسی بولودا و دهئزده موسایا منسوب تعمید اولوندولار. ۳ هامیسی همن روحانی یمه‌یی یدئر. ۴ هامیسی دا همن روحانی ائجه‌جه‌یی ائچدئر. چونکی اونلارین دالینجا گلن روحانی قایادان ائچدئرلر. و او قایا مسیح ائدی. ۵ اَمّا تارای اونلارین چوخوندان راضی دئیلدی، چونکی چؤلده اؤلور بوراخیلدیلا. ۶ بو شیلر بئرئم عبرتئمئر اوچون باش وردی کی، اونلار كئمی پئسلئیه موشتاق اولمایاق، ۷ و اونلارین بعضئرلی كئمی بوتپرست اولمایاق. نهجه کی، یازیلیب: «خالق یئیب ائچمه‌یه اوتوردو و اویناماغا قالحدی.»* ۸ عئفتسزئلك اتمه‌یک؛ نهجه کی، اونلارین

بئر حاقی وار، مگر بئرئم بونا داها چوخ حاقیمیز یوخدور؟ اَمّا بئر بو حاقدان ائستفاده اتمه‌دئک، لاکئن هر شبه تاب گئئدئک کی، مسئحئن ائنجئلشنن خوش خبرئنه هچ بئر مانع اولمایاق. ۱۳ مگر بئلمئرسئنز کی، معبدده موقدس خئدمتلی گؤزئرلر معبدئن یمه‌بئندن یئرلر و قوربانگاهین خئدمتچئرلی اؤز پایلارینی قوربانگاهدان گؤتورورلر؟ ۱۴ بله‌جه‌ده رب امر ادئب کی، ائنجئلشن خوش خبرئنی موزده ورنلر، روزئرلئنی ائنجئلدن گؤتورسونلر. ۱۵ لاکئن من بو حاقلارین هچ بئرئندن ائستفاده اتمه‌مئشم و بو سؤزئرلی یازمیرام کی، منئم اوچون ده اله اولسون. چونکی اؤلوم منه بوندان داها یاخشیی دیر کی، بئری منئم ائفتخاریمی بوشا چیخارتسین. ۱۶ اگر ائنجئلشن خوش خبرئنی وعظ ادثرم، فخر اتمه‌یه حاقیم یوخدور، چونکی بو، منئم وظئفمدئر. لاکئن وای منه، اگر ائنجئللی وعظ اتمه‌یم! ۱۷ اگر بونو اؤز میلئمله ائسم، اجرئم وار. اَمّا اگر اؤز میلئمله اتمه‌سم، منه تاپشیریلان وظئفه‌نی یرئنه یتئرئم. ۱۸ بس منئم اجرئم نه‌دئر؟ بودور کی، ائنجئلشن خوش خبرئنی وعظ ادن واخت، اونو تمئاسیز عرض ادم کی، ائنجئلده اولان حاقیمدان تامامن ائستفاده اتمه‌یم. ۱۹ چونکی هر کسدن آزاد ائکن، اؤزومو هامییا قول اتمئشم کی، داها چوخ آدم قازانیم. ۲۰ یهودئرلی قازانماق اوچون اونلار یهودی كئمی اولدوم. اؤزوم شرئعتئن حاکئمئتی آلتیندا اولمادیغیم حالدا، شرئعت آلتیندا اولانلار شرئعت آلتینداکی كئمی اولدوم کی، اونلاری قازانیم. ۲۱ شرئعتسئز آدمالاری قازانماق اوچون، شرئعتسئزلره شرئعتسئز بئر آدم كئمی اولدوم، گرچی تارینین حوزوروندا شرئعتسئز اولماییب، مسئحئن شرئعتی آلتیندایم. ۲۲ ضعيفلری

۲۲ مگر ئىستەيتىرىك رېنى قىرتە گىتىرك؟ مگر بىز اوندان داھا گوجلويوك؟

۲۳ ھەر شى جائىزدىر، لاکىن ھەر شى فايدالى دىيىل. ھەر شى جائىزدىر، لاکىن ھەر شى بىنا اتمىز. ۲۴ ھەر كىس اۆزۈنۈن خىيىرنى يوخ، اۆزگە سىنىن خىيىرنى آختارسىن. ۲۵ ات بازارىندا ساتىلان نە وارسا، يىيىن و وىجدانىن خايطىرى اوچون ھىچ بىر شى سوروشمايىن.

۲۶ چۈنكى يىر رېتىن، اوندان اولان ھەر شى دە رېتىدۇر. ۲۷ اگر ائمانلى اولمايانلاردان بىرى سىزنى دعوت اتسە، و گىتىمك ئىستەيتىرىكىڭىز دە، قاباغىنىزا نە قويلسا يىيىن، و وىجدانىن خايطىرى اوچون سۇلالار اتمەيىن. ۲۸ آما اگر بىرى سىزە دىسە: «بو، بوتلرە تقدىم اولونموش قوربانلىقىدىر»، بونو سىزە دىيەنن خايطىرىڭىز، وىجدانىن دا خايطىرىڭىز نە اوندان يىمەيىن.

۲۹ مقصدىم سىزنى وىجدانىن يوخ، اۆزگە آدمىن وىجدانى دىر؛ چۈنكى مېنىم آزادلىغىما نە اوچون اۆزگە آدمىن وىجدانىنى طرفتىدىن حۇكم اولونسۇن؟ ۳۰ اگر شوکور ادب يىيىم، نە اوچون شوکور اتدۇيىم شىدىن اۆتۈرى ملامت اولونۇم؟ ۳۱ بلەجە، ئىستىر يىيەسىڭىز، ئىستىر ئىچەسىڭىز، ئىستىر نە ادهسىڭىز، ھەر شى تارىنىن جلالى اوچون ادتىن. ۳۲ يەھۇدىلار، يونانلىلار يىن و تارىنىن كىلىساسىنىن دا بۇردەمە سىنە سىبب اولمايىن. ۳۳ نەجە كى، مەن دە ھەر شىدە ھەر كىسى راضى ادتىم و اۆزىمىڭىم يوخ، اۆزگە چوخ آدماملارنىكىنى آختارىم كى، اونلار نىجات تاپسىنلار.

۱ ۱ مەن دە نومۇنە آلېن، نەجە كى، مەن دە مىسلىدىن آلېم.

باش اورتويو

۲ مەن ھەر شىدە خايطىرلادىغىنىن اوچون و سىزە تاپشردىغىم تىلىملىرى بىر تۇتدوغونۇز

بعضىلىرى اتدىلر و بىر گۈندە ئىيىرمى اوچ مىن نەفر اۆلدۈ. ۹ رېنى ائمتاحانا چىكمەيك، نەجە كى، اونلار يىن بعضىلىرى اتدىلر و ائىلانلار يىن واسىتىسى ائىلە ھىلاك اولدولار. ۱۰ دىيىمەيك، نەجە كى، اونلار يىن بعضىلىرى اتدىلر و ھىلاك ادەنىن الى ائىلە مىھو اولدولار. ۱۱ بو شىلر عىبىرت اوچون اونلار يىن باشىنا گىلدى و بو آخىر عىبىرلەر چاتان بىزلەر دە درس اوچون بازيليردى. ۱۲ بونا گۆرە دە، كىم گومان آپارىر كى، آياق اوستە دورور، احتىياطلى اولسون كى، يىيىلماسىن. ۱۳ ھىچ بىر وسوسە سىزنى باشىنىزا گىلمەيىب كى، آيىرى ائىسانلار يىن باشىنا گىلمەيش اولسون. تارى و فالى دىر و قويماز كى، طاقتىنىزدن آرتىق وسوسەيە دوشەسىڭىز. لاکىن وسوسە ائىلە بلە سىزە قاچاقچاق يولو دا تامىن ادركى، تاب گىتەرە بىلەسىڭىز.

۱۴ بلەجە، سۈگىلىرىم، بوتىرىستلىكىدىن قاچىن. ۱۵ غايىلىكى آدماملارلا دانىشان كىمى دانىشىرام؛ دىيىمە سىز حۇكم ادتىن. ۱۶ بىر كى پىئالاسى كى، بىز اونا بىر كى وىرىتىمك، مگر مىسلىدىن قانىندا شىرك اولماق دىيىل؟! بىر كى وىرىتىمىز چۆرك مگر مىسلىدىن بىدىننە شىرك اولماق دىيىل؟! ۱۷ مادام كى، چۆرك بىزدىر، دىمەلى چوخ اولان بىزلەر دە بىر كى. چۈنكى ھامىمىز بىر چۆركىدىن پاى آلېرىق. ۱۸ ئىسرائىل خالقىنا باخىن؛ مگر قوربانلار يىيىلر قوربانگاھدان پاى آلانلار دىيىلر؟! ۱۹ بس نە دىمك ئىستەيتىم؟ بو كى، بوتلرە قوربان ادتىن بىر شى، مىھوم بىر شىدىر؟ و يا بىر بوت مىھوم بىر شىدىر؟ ۲۰ يوخ، لاکىن بونو دىيىم كى، قىرى يەھۇدىلر قوربانلار تارىيا يوخ، ائىلىسلەر تقدىم ادتىلر. و ئىستەمىم كى، سىز ائىلىسلردىن پاى آلېسىن. ۲۱ سىز، ھەم رېتىن، ھەم دە ائىلىسلرن پىئالاسىدىن ئىچە بىلمىسىڭىز. ھەم رېتىن سۇفەرەسىڭىز، ھەم دە ائىلىسلرن سۇفەرەسىڭىز پاى آلا بىلمىسىڭىز.

دستەبازلىق اولور. بونا من، قىسمەن دە اولسا، ائنانىرام. ۱۹ چۈنكى ارانىزدا ائختىلافلار اولمالى دىر كى، ارانىزدا تصدىق اولونموشلار بلى اولسونلار. ۲۰ بونا گۆرە، بىر يە يىغىلدىغىنى زامان، مقصدىن رېتن سوفرەسۇندە شۇرك اتمك دىئل. ۲۱ چۈنكى يىمكەدەر كس قاباقچا اۆز شامىنى يېئىر؛ بىرى آج قالير، او بىرىنى كفلەنر. ۲۲ بو نەدەر؟ مگر يىمك- ائچمك اوچون اۆننر يوخدور؟! يوخسا تارىنن كىلىساسىنى تحقۇر ادئب، هچ بىر شىي اولمايانلار اوتاندىرىسىنىز؟ سۇزە نە دىئم؟ تعرف اندم؟ بو خصوصدا سۇزى تعرف اتمە يەجەيم.

رېتن سوفرەسى

۲۳ چۈنكى من رېتن آلدىغىمى، سۇزە دە چاتدىردىم. بو كى، رب عىسا تسلم ادئلدى گجە چۇرك گۇتوردو ۲۴ و شوكور ادندن سونرا اونو بۇلوب ددى: «بو سۇرن اوچون منم بدئىمدر. بونو منى خاطرلاماق اوچون ادئن.» ۲۵ لەجە دە شامدان سونرا پئىلالنى گۇتوروب ددى: «بو پئىلال منم قانىمدا تزه عەھددر. نە زامان بونو ائچىرسۇننر، منى خاطرلاماق اوچون ائچىن.» ۲۶ چۈنكى بو چۆرەيى يىئىننر و بو پئىلالدان ائچىلدىننر هر زامان، رېتن گلىشئەجك رېتن اولومونو اعلان ادئرسۇننر. ۲۷ اونا گۆرە دە، كىم لايىق اولمايان طرزەدە رېتن بو چۆرەيىنى يىئب يا دا پئىلالسۇندن ائچسە، رېتن بدننە و قانىنا تقصۇرلى اولور. ۲۸ لاكن هر كس گرگ اۆز- اۆزىنى تفتىش اتسۇن و بلەجە بو چۆركدن يىسۇن و بو پئىلالدن ائچسۇن. ۲۹ چۈنكى يىئب ائچن اۆزىنى ضئىننە محكومىت يىئب ائچىر، اگر رېتن بدننى آيىرد اتمىر. ۳۰ بونا گۆرە دە، سۇزلردن چوخو ضعيف و ناخوشدور، بىر نچەسى دە گۇزلرنى حياتا يوموب. ۳۱ اما اگر بىر اۆز-اۆزىموزە صحتىجە حۇكم اتسۇنك، بىزە حۇكم

اوچون سۇزى تعرفلەيىرم. ۳۱ ائستەيىرم بونو دا باشا دوشەسۇننر كى، هر كىشئىن باشى مسۇلدەر، هر آروادىن باشى كىشئىنر. مسۇتن باشى دا تارى دىر. ۴ هر كىشى كى، باشى اۆرتولو دوعا يا دا نىئلك ادئر، اۆز باشىنا خجالت گىئىر. ۵ هر آرواد دا كى، باشى اۆرتولمەش دوعا يا دا نىئلك ادئر، اۆز باشىنا خجالت گىئىر؛ چۈنكى بو جور آرواد، ساچلارى قىرخىلمىش آروادلا بىر حسابدادىر. ۶ چۈنكى اگر بىر آرواد باشىنى اۆرتەسە، قوى ساچلارىنى قىرخسىن. لاكن اگر آرواد اوچون عايىبدىر كى، ساچلارى قىرخىلسىن و يا باشىنا اولگوج چكدئرسۇن، قوى اونا باشىنى اۆرتسۇن. ۷ كىشى باشىنى اۆرتەملندەر، چۈنكى تارىنن صورت و عىزئندەر. اما آرواد كىشئىن عىزئندەر. ۸ چۈنكى كىشى آروادان بوخ، آرواد كىشئىن ياراندى. ۹ دوغرودان دا كىشى آرواد اوچون بوخ، آرواد كىشى اوچون ياراندى. ۱۰ بونا گۆرە آرواد، ملكلرن خاطرئەن گرگ اۆز باشى اوستە اقتتدار نىشانى اولسۇن. ۱۱ گرچى، رېدە نە آرواد كىشئىن موسقئلدئر نە دە كىشى آروادان. ۱۲ چۈنكى نچە آرواد كىشئىن يارانىر، كىشى دە آروادىن واسطەسى انلە. و هر شى تارىداندىر. ۱۳ سۇز اۆزىنىز قرار ورنى؛ آيا آروادا ياراشىر كى، اۆرتوسوز تارىيا دوعا اتسۇن؟! ۱۴ مگر طبعئتن اۆزى سۇزە اۆرتىمىز كى، اگر كىشى ساچلارىنى اوزاتسا، بو اونون اوچون بى-بىرلىقدىر؟! ۱۵ اما اگر آرواد ساچلارىنى اوزاتسا، بو اونون اوچون عىزئندەر؟! چۈنكى ساچلارى اونا اۆرتوك اوچون ورنلئب. ۱۶ لاكن اگر كىسە ائستەسە كى، بو بارەدە موباحئە اتسۇن، نە بىزئىم، نە دە تارىنن كىلىسالارىنن بلە بىر عادتى وار.

۱۷ اما بو تىلنملرى وركن سۇزى تعرفلەيمىز، چۈنكى يىغىناجاغىنىز خىئر اوچون بوخ، شر اوچوندور. ۱۸ چۈنكى، اولن، اشئىرم كى، كىلىسادا بىر يە گلدئىننر زامان، ارانىزدا

۱۲ نجه کی، بدن بئر اولدوغو حالدا، چوخلو عوضولره مالئکدئر، بدنن ده بوتون عوضولری، چوخ اولدوقلاری حالدا، گئنه بئر بدندئرلر. مسئح ده اله دئر. ۱۳ چونکی بئر روحون واسطه سی ائله هامیمیز بئر بدنه تعمئد اولونموشوق؛ ائستر یهودی اولاق، ائستر یونانی؛ ائستر قول اولاق، ائستر آزاد. هامیمیز دا بئر روحدان انچدئرلمئشئک. ۱۴ چونکی بدن بئر عوضودن یوخ، چوخ عوضودن عبئارتدئر. ۱۵ اگر آیاق دسه: «چونکی آل دیئل، بدندن ده دیئل»، مگر بو اونو بدندن آیرار؟ ۱۶ اگر قولاق دا دسه: «چونکی گۆز دیئل، بدندن ده دیئل»، مگر بو اونو بدندن آیرار؟ ۱۷ اگر بوتون بدن گۆز اولسایدی، نجه اشدنه بئلدی؟ اگر بوتون بدن قولاق اولسایدی، نجه ائی بئله ردی؟ ۱۸ اما تاروی عوضولرئن هر بئرئسنی، اؤزو ائسته دئی کئمی بدنده یرلشدئرئب. ۱۹ و اگر هامیسی بئر عوضو اولسایدی، بدن نه اولاردی؟ ۲۰ لاکئن ائندی عوضولر چوخ، اما بدن بئردئر. ۲۱ گۆز آله دئی بئلمز کی، «سن منه لازیم دیلسن؟» و یا باش دا آیاقلارا دئی بئلمز کی، «سئز منه لازیم دیلئسنئز» ۲۲ عکسنه، بدئن دها ضعیف گؤرونن عوضولری چوخ دا لازیمدیرلار. ۲۳ بدئن دها آز دیرلی سایدیغیمیز عوضولرئنه دها چوخ دیر ورئئک و بله جه خوش گؤرونمئین عوضولرئمئز دها چوخ خوش گؤرونور. ۲۴ خوش گؤرونن عوضولرئمئز بونا مؤحتاج دینلر. لاکئن تاروی آز دیرلی عوضوه دها چوخ دیر گؤرسه دئب و بدنی اله ترتب ورئب کی، ۲۵ بدنده آیریلیق اولماسین، لاکئن عوضولر بئرئشئن قیدئنه قالسینلار. ۲۶ و اگر بئر عوضو عذاب چکئر، هامی عوضولر اونولا عذاب چکرلر. و اگر بئر عوضو عئزت قازانیر، هامی عوضولر اونولا شادلیق ادرلر. ۲۷ سئز ده ائندی مسئحن بدنئسنئز، هر بئرئش ده اونون عوضولرئسنئز. ۲۸ و تاروی کئلسادا

اولمازدی. ۳۲ لاکئن بئزه حؤکم اولونان زامان، رېئن طرفئندن تربیئه اولونوروق کی، دونیا ائله بئرلئکده محکوم اولما یاق. ۳۳ بونون اوچون، قارداشلاریم، یمه یه ییغیلاندا بئرئشئنزی گۆزله یئن. ۳۴ آج اولان وارسا، قوی اؤئنده یئن کی، ییغیشماغینیز موحاکنمه اولونماغینیز سبب اولماسین. قالان مطلبلری اؤزوم گلنده نظاما سالارام.

روحانی عطالار

۱۲

قارداشلار، ائسته مئم کی، روحانی عطالار حاقیندا دا بئخبیر اولاسینیز. ۲ بئلئرسئنز کی، بوتپرست ائکن، آزدیریلیب، دئلسئز بوتلرئن طرفئنه آپاریلدینیز. ۳ بونا گۆره سئزه بئلدئرئم کی، تارینین موقدس روحو واسطه سی ائله دانیشان هچ کئم دمز کی، «عئسا ملعوندور». هچ کئم ده دئی بئلمز کی، «عئسا ربیدئر»، مگر موقدس روحون واسطه سی ائله. ۴ عطالار جوربه جور، لاکئن روح همن دئر. ۵ خئندمتلر جوربه جور، لاکئن رب همن دئر. ۶ خئندمتلری یرئنه یئرئمه یئن طرزلری ده موختلئف، لاکئن تاروی همن دئر، هامیدا هر شیی یرئنه یئرئن ده اودور. ۷ اما هر کسه روحون ظوهورو خیر اوچون ورئلئر. ۸ موقدس روحون واسطه سی ائله بئرئنه حئکمت کلامی، و اؤزگه بئرئنه اله همن روحون واسطه سی ائله معرفت کلامی ورئلئر. ۹ اؤزگه سئنه همن روحون واسطه سی ائله ائمان ورئلئر، اؤزگه بئرئنه ده همن روحون واسطه سی ائله شفا عطالاری ورئلئر. ۱۰ بئرئنه مؤجوزهلر یاراتماسی، بئرئنه نبئلئک، بئرئنه روحلاری تشخئص ورئب آیرد اتمک، بئرئنه موختلئف دئلر، بئرئنه ده دئللرئن ترجمه سی. ۱۱ لاکئن بوتون بونلاری بئر و همن روح یرئنه یئرئر و نجه کی، ائسته یئر، هر کسه فردن بؤلوشدوروب ورئر.

کیمی آنلا بیردیم، اوشاق کیمی دوشونوردوم. آما بویا-باشا چاتدیغیم زامان اوشاقلیغی ترک ائدتم. ۱۲ چونکی ائندی بئر هر شی اؤرتولو، آینادا گۆرن کیمی گۆروروک، لاکئن اوزبه اوز گۆره جه یئک. ائندی بئلدیئم محدوددر، لاکئن او زامان درک ادئلدیئم کیمی درک اده جهیم. ۱۳ ائندی اوچ شی باقئدئر: ائمان، اومئد، محبت. آما محبت بونلارین هامیسیندان بؤیوکدور.

نبئلک، اوستون بئر عطا

محبتئن دالینجا قاچین، لاکئن روحانی عطالاری دا قیرتله ائسته یئن، خصوصن نبئلک عطاسینی. ۲ چونکی کیم یاد بئر دئلده دانیشیر، آداملارا یوخ، تاریا دانیشیر. چونکی اونو هج کیم باشا دوشمور. او، روحدا سئزلر دانیشیر. ۳ آما نبئلک ادن، آداملارا بئنا، تشوئق و تسلی اوچون دانیشیر. ۴ یاد دئلده دانیشان آدام اؤزونو بئنا ادئر، آما نبئلک ادن آدام کئلسانی بئنا ادئر. ۵ آرزو ادترم کی، سئز هامینیز دئلرده دانیاشاسینیز، عَلمخصوص بو کی، نبئلک اده سئئز. چونکی نبی، یاد دئلرده دانیشانان افضلدئر، مگر ترجمه اتسئن کی، کئلسا بئنا اولسون. ۶ ائندی قارداشلار، اگر من سئزن یانینیزا گئلب یاد دئلرده دانیشماغا باشلاسام، سئزه نه فایدا یئترهرم، اگر وحی، معرفت، نبئلک، یا دا تعلیم واسطه سی ائله دانیشماسام؟! ۷ سس ورن جانسیز شیلر، ائستر توتک اولسون ائستر چنگ، اگر فرقلی سسلر چیخارتماسالار، توتک و یا چنگله نه چالیندیغینی کیم بئلر؟! ۸ اگر شیپور قیری موعین سس چیخارتسا، دؤیوشه کیم حاضرلار؟ ۹ الهجه ده سئر اگر دئلئئرله باشا دوشولمه یین سؤزلر دانیاشاسینیز، سئزن نه ددئئئز نجه بئلئر؟ اله بئل کی، هاوا ائله دانیشیسینین. ۱۰ شوبهه سئر کی، دونیادا بئر چوخ موختللف دئلر وار و اونلاردان هج

بئرئنجی حوارئلری، انکئنجی نبئلری، اوچونجو موعئلملری، سونرا مؤجوزه ائشرئنی، سونرا شفا عطاسینی، سونرا کؤمک، ائداره، و موختللف دئلری تعین ادتب. ۲۹ مگر هامی حواری دئر؟ مگر هامی نبئدئر؟ مگر هامی موعئلمدئر؟ مگر هامی مؤجوزه یاراداندیر؟ ۳۰ مگر هامیدا شفا عطالاری وار؟ مگر هامی دئلرده دانیشیر؟ مگر هامی ترجمه ادئر؟ ۳۱ لاکئن سئز داها افضل عطالاری قیرتله ائسته یئن. من ده سئزه داها افضل یولو گۆرسدئم.

محبتئن افضل لئی

اگر من انسانلار و ملکلر دئلی ائله دانیشام، آما محبتئم اولمایا، دمه لی باغیران بئر متس یا دا جئنگئلده یین بئر سئنجه دؤنموشم. ۲ اگر نبئلک عظام اولو و هامی سئزلر، هامی علملری بئلم؛ اگر کامل ائمانا مالئک اولام، اله کی، داغلاری ییرئندن تریه دم، آما محبتئم اولمایا، هج زاد دیئلم. ۳ اگر واریمین هامیسینی فاغیرلارا پایلایب اونلاری دویورام، اگر بدنئمی یاندیریلماغا ورم، آما محبتئم اولمایا، متئم اوچون هج بئر فایداسی یوخدور. ۴ محبت صبئرلی دئر، محبت مهرئباندیر، محبت پاخیلیق اتمز. محبت کئئرلنمز، مغرور اولماز، ۵ بی ادبئلک اتمز، اؤز منفعتنی آختارماز، تز حترصلنمز، پئسلکلرئن حسابینی ساحلاماز. ۶ حاقسیزلیقدان سونئمز، لاکئن حقیقتدن شادلانار. ۷ محبت هر زادی اؤرتر، هر شیه انئانار، هر شیه اومئد باغلار، هر زادا تاب گئئئر. ۸ محبت هج واخت قورتارماز. لاکئن نبئلک اولسا دا، قورتاراجاق؛ دئلر اولسا دا، ساکت اولاجاق؛ علملر اولسا دا، آرادان گده جک. ۹ چونکی بئلدیئمئز محدوددور، نبئلئئمئز محدوددور. ۱۰ آما کاملئن گلدئی زامان، محدود اولان آرتیق آرادان گده جک. ۱۱ اوشاق ائکن اوشاق کیمی دانیشیردیم، اوشاق

گئرسه لر، دِملر کی، سئز دلی سنئز؟! ۲۴ آما اگر هامی نبئلک اتسه لر، و اورایا ائمانسیز بئر آدم، یا دا روحانی عطایا مالک اولمایان بئری گئرسه، هامینین طرفندن ائلزام اولوب هامییا جاوابگو قالار؛ ۲۵ اوره یئنن سئزلی آشکار اولار و اوزو-اوسته دوشوب پرستش ادر و اعلان ادر کی، تاری حقیقتن سنئن آرانیزدادیر.

۲۶ بس ائندی نه، قارداشلار؟ بئر یره ییغیلدیغینیز زامان هر بئرئئرئن بئر مزمو، بئر تعلیمی، بئر وحیی، بئر یاد دئلی، بئر ترجمه سی وار، قویون هر شی بننا اتمک اوچون اولسون. ۲۷ اگر کئمه یاد بئر دئله دانیشیر، ائکی یا دا لاپ چوخ اوچ آدم نؤبه ائله دانیشینلار، بئر نفر ده ترجمه اتسن. ۲۸ آما اگر ترجمه چی یوخدور، قوی او آدم کئلسادا ساکت قالسین و آنجاق اؤزونه و تاریا دانیشسین. ۲۹ قوی ائکی یا دا اوچ پیغمبر دانیشسین و اؤزگه لر تفتش اتسنلر. ۳۰ آما اگر اوتورالاردان بئرئنه بئر وحی گئیر، قوی ائک دانیشان آدم ساکت قالسین. ۳۱ چونکی سئز هامینیز، نؤبه ائله نبئلک اده بئلسئنئز کی، هامی تعلیم آلسین و هامی تشوق اولونسون. ۳۲ پیغمبرلرن روحلاری دا پیغمبرلره تابع دئیرلر. ۳۳ چونکی تاری قاریشلیق تاریسی یوخ، آراملیق تاریسی دیر، نجه کی، موقدس لرن بوتون کئلساسیندا.

۳۴ آروادلار کئلسالاردا سوکوت اتسنلر. چونکی صؤحبت اتمک اونلار قدهن دئر. اونلار شرئعتن بویوردوغو کئمی تابع اولسونلار. ۳۵ اگر بئر شی اؤیرنمک ائسته یئرلر، قوی اوده اؤز آرلرئندن سوروشسونلار. چونکی آروادا کئلسادا صؤحبت اتمک عایبیدیر. ۳۶ مگر تارینین کلامی سئزدن چیخب یاییلدی؟ و یا مگر آنجاق سنزه چاتدی؟

بئری معناسیز دئیل. ۱۱ بله جه اگر دئئل معناسینی بئلمه سم، من دانیشان اوچون اجنبی اولورام، دانیشان دا منم اوچون اجنبی اولور. ۱۲ اله جه ده سئز، مادام کی، روحانی عطالاری قیرتله ائسته یئرسنئز، کئلسانی بننا دن عطالاردا وارلی اولماغینیزی ائسته یئن. ۱۳ یونا گؤره ده، یاد دئله دانیشان آدم، ترجمه عطاسی اوچون دوعا اتسن. ۱۴ چونکی اگر من یاد بئر دئله دوعا ادرم، روحوم دوعا ادر، لاکئن عاغلیم بهره سئر قالیر. ۱۵ بس نه ائمه لی؟ هم روحلا دوعا اده جه یم، هم ده عقله. هم روحلا انلاهی نغمه اوخویاجاغام، هم ده عقله. ۱۶ یوخسا اگر سن روحلا برکت ورئرسن، روحانی بئر عطاسی اولمایان آدم نجه سنن شوکورلرئنه «آمن» دئییه بئیر؟ چونکی سنن ددئکلرئنی باشا دوشمور. ۱۷ البته سن یاخشی شوکور ادرسن، آما بوندان، باشقا بئر آدم بننا اولمور. ۱۸ تاریا شوکور ادرم کی، من سئزن هامینیزدان چوخ دئللره دانیشیرام. ۱۹ آما کئلسادا یاد بئر دئله اون من سؤز دانیشماقدان، داهایا چوخ یونا جان آتیرام کی، عاغلیملا بش سؤز دانیشیم و اؤزگه لره تعلیم ورئم.

۲۰ قارداشلار، عقلن اوشاق اولمایین. پئسلئکده اوشاق اولون، لاکئن عقلن بویو- باشلی! ۲۱ شرئعتده یازیلیب:

رب دئیر: «جئبئلرن دئلری ائله، یادلارین دوداقلاری ائله بو خالقالا دانیشاجاغام، آما او زامان دا منه قولاق آسمایاجاقلار.»*

۲۲ بله جه دئلر ائمان گئئرلر اوچون یوخ، ائمانسیزلار اوچون بئر علامتدئر. لاکئن نبئلک ائمانسیزلار اوچون یوخ، ائمانلیلار اوچون دئر. ۲۳ اگر بوتون کئلسا بئر یره ییغیلب هامی یاد دئللره دانیشسالار، و روحانی عطایا مالک اولمایان یا دا ائمانسیز آدمالار اورایا

۱۲ ائندى اگر مسئح حاقيندا وعظ اولونور كى، او، اولولردن دئرئلدى، نجه بس سئزلردن بعضئلى دئر كى، اولولردن دئرئلمه يوخدور؟ ۱۳ اما اگر اولولردن دئرئلمه يوخدور، مسئح ده دئرئلمه يئب. ۱۴ و اگر مسئح دئرئلمه يئب، اوندا بئزئم وعظئممئز بوشدور، سئزئن ائمانينئز دا بوشدور. ۱۵ بوندان علاوه، بئز تارى حاقيندا يالانچى شاهئد ده اولوروق، چونكى تارينين باره سئنده شهادت وردئك كى، او، مسئحى اولولردن دئرئلدى. حال بو كى، اگر اولولر دئرئلمئرلر، تارى اونو دا دئرئلمه يئب. ۱۶ چونكى اگر اولولر دئرئلمئرلر، مسئح ده دئرئلمه يئب. ۱۷ و اگر مسئح دئرئلمه يئب، دمهلئ ائمانينئز دئرسئزدئر؛ سئز حله ده اؤز گوناھلارينئزئن ائچئنده سئئئز. ۱۸ اوندا مسئحده گؤزلرئنى حياتا يومانلار دا هلاك اولوبلار. ۱۹ اگر مسئحده اولان اومئدمئز آنچاق بو حيات اوچوندور، بئز هامى اداملاردان داھا چوخ يازيغيق. ۲۰ اما ائندى مسئح اولولردن دئرئلئب و گؤزلرئنى حياتا يومانلارين نؤوبرى اولوب. ۲۱ چونكى نجه اولوم بئر ائئسان واسئطه سى ائله گلدى، اولولردن دئرئلمه ده بئر ائئسان واسئطه سى ائله گلدى. ۲۲ نجه كى، آدمده هامى اولور، مسئحده ده هامى دئرئلر. ۲۳ لاكئن هر كس اؤز نؤوبه سى ائله، اول مسئح، سونرا دا اونون گلئشئنده مسئحئنى اولانلار. ۲۴ اوندان سونرا دا آخير زامان اولور، او واخت مسئح پادشاهليغى آنا تارييا تسليئم ادئر و هر رياست، ائئتئدار و قودرتى آزادان آپارير. ۲۵ چونكى او، گرک سلطنت اتسئن، او زامانچاق كى، تارى اونون بوتون دوشمنلرئنى اونون آياغى آلتينا قويوب. ۲۶ يوخ ائله جك آخيرئنجى دوشمن ده اولومدور. ۲۷ چونكى هر شئى اونون آياقلارى آلتيندا تابع اتدى. لاكئن او زامان كى، دئر: «هر شى اونا تابع

۳۷ اؤزونو پيغمبر و يا روحانى حساب ادن هر آدم آنلاسين كى، سئزه يازديقلاريم رئئن امرلرى دئر. ۳۸ لاكئن كئم بونو نظره آلماسا، اؤزو ده نظره آينماسين. ۳۹ بله جه، قارداشلاريم، بئئلك ائمه يى قيرتله استئيتئن و ياد دئلرده دانئشانلار دا مانع اولمايئن. ۴۰ لاكئن قويون هر شى موناسئب و ترتئبلى بئر شكئلده اولسون.

مسئحن دئرئلمه سئئئن حقتئى

۱۵

قارداشلار، سئزه او ائئنجئلى خاطيرلاديرام كى، مؤزده سئئنى سئزه يئئردئم، سئز ده اونو قبول ادئب اوندا مؤحككم دايانيرسينئز ۲ و اونون واسئطه سى ائله ده نئجات تاپيرسينئز، اگر سئزه وعظ اتدئئم كلامى برک توتاسينئز. يوخسا بوش يره ائمان گئئربئسئئز. ۳ چونكى هر شيدن اول آلدئغئمى سئزه يئئردئم؛ يعنى مسئح موقدس يازيلاردا گؤره بئزئم گوناھلاريمئز اوچون اولدو، ۴ باسدريلدى، و اوچونجو گونده موقدس يازيلاردا اولان كئمى دئرئلدى. ۵ و كئفايا، سونرا دا اون ائكئلره گؤرئندو. ۶ بوندان سونرا بئش يوزدن آرتيق قارداشلار بئر واختدا گؤرئندو كى، اونلاردان چوخو ائندى ده ياشايبئرلار. لاكئن بعضئلى گؤزلرئنى حياتا يوموبلار. ۷ سونراسى يعقوبا گؤرئندو، سونرا دا بوتون حوارئلره. ۸ هاميدان سونرا دا سقط دوغولان منه گؤرئندو. ۹ چونكى من حوارئلرن لاپ كئچئىيم و حوارى چاغيريلماغا لايئق دئئلم. بو سببدن كى، تارينين كئئئساسينا عذاب وئردئم. ۱۰ لاكئن تارينين فيضى ائله هر نئم، اله اويام و اونون منه اولان فيضى عبث دئئلدى. اما من اونلارين هاميسيندان چوخ زحمت چكدئم. داھا دوغروسو، من يوخ، تارينين منئمله اولان فيضى. ۱۱ بله جه، ائستئر من اولسايدئم، ائستئر اونلار، بئز بله وعظ ادئرئك، سئز ده بله ائمان گئئردئئئز.

علاحتده. ۴۱ گونون شووكتى علاحتده، آيين شووكتى علاحتده، اولدوزلارين شووكتى علاحتده دئر؛ چونكى اولدوز دا اولدوزدان شووكتىنه گوره فرقله نئر. ۴۲ اؤلورلرئ دئرلمه سى ده بله دئر؛ فائىلئكده اكلئر، قيرى فائىلئكده دئرلئر. ۴۳ ذئلتده اكلئر، عئزتده دئرلئر. ضعفلئكده اكلئر، قودرتده دئرلئر. ۴۴ طبعى بئر بدن اكلئر، روحانى بئر بدن دئرلئر. اگر طبعى بئر بدن وار، روحانى بئر بدن ده وار. ۴۵ بله ده يازىلىب كى؛ «ائلك انسان اولان آدم ياشايان بئر جان اولدو.» * آخىرىنجى آدم حيات ورن روح اولدو. ۴۶ لاكتن روحانى اولئنجى دىئل، طبعى اولئنجى دئر، سونرا روحانى. ۴۷ ائلك انسان يردن دئر، تورپاقدان دئر. آما ائلكنجى انسان گويدندئر. ۴۸ تورپاقدان اولان نجه دئر، تورپاقدان اولانلار دا اله دئرلر. گويدن اولان نجه دئر، گويدن اولانلار دا اله دئرلر. ۴۹ و بئر تورپاقدان حاصل الموش صورتى نجه گزدرئرئك، گويدن اولانين دا صورتنى اله گزدره جه يئك. ۵۰ ائندى قارداشلار، سزه بونو دئم كى، جئسم و قان تارئين پادشاهليغىنى مئراث آلا بئلمز؛ فانى اولان دا قيرى فانى اولانى مئراث آلا بئلمز. ۵۱ باخين، سزه بئر سئر دىئرم، هاميميز گوزلرئمئزى حياتا يومماياجاغىق، آما هاميميز ديشئله جه يئك؛ ۵۲ بئر آن ائچئنده، بئر گوز قيرپىميندا، آخىر شىپور چاليناندا. چونكى شىپور چاليناجاق و اؤلورلر قيرى فانى شكىلده دئرله جكلر و بئر ديشئله جه يئك. ۵۳ چونكى بو چوروين گرگ چورولمه ينى گيسئن و بو فانى گرگ قيرى فائىلئلى گيسئن. ۵۴ بو چوروين چورولمه ينى گئئن واختدا و بو فانى قيرى فائىلئلى گئئن زاماندا او يازى

قويولوب؛ * آيدىندىر كى، هر شىي اونا تابع قويان موستنادىر. ۲۸ هر شىي اونا تابع قويولاندان سونرا، اوغولون اوزو ده، هر شىي اونا تابع قويانا تابع اولاجاق كى، تارى هر شيدى هر شىي اولسون. ۲۹ يوخسا اؤلورلر اوچون تعمىد آلانلار نه اده جكلر؟ اگر اؤلورلر اصلا دئرلمئرلر، اوندا اونلار اؤلورلر اوچون نئيه تعمىد آليرلار؟ ۳۰ بئر نئيه هر ساعات خطرلره دوشوروك؟ ۳۱ قارداشلار، مستىع عئسادا سئزئن باره نئزده اولان فخرئمئن حاقى اوچون هر گون اؤلورم. ۳۲ اگر انساننى نئيتلرله افسوسدا وحشى حيوانلارلا ساواشديم، بونون منه نه خيئرى وار؟ اگر اؤلورلر دئرلمئرلر، «گلئن يئيك و ائچك، چونكى صاباح اؤله جه يئك.» * ۳۳ آلدانمايىن؛ «پئس يولداش ياخشى اخلاقى پوزار.» ۳۴ نجه لازيمدير، آيىلئى و گوناھ اتمه يئن. اوتانماغىنيز اوچون دىئم كى، سئزلردن بعضئلر تارئينى هچ تانيميز. ۳۵ آما بئر دئر: «اؤلورلر نجه دئرلئرلر؟ و نه جور بدنله گلئرلر؟» ۳۶ اى عاغىلسىز! سئئن سپدئئين اؤلمه سه، دئرلئمز. ۳۷ و سپنده، حاصل اولاجاق بدننى سپمئرسن، آنجاق لوت توخومو، ائستر بوغدا اولسون، ائستر اؤزگه بئر شىي. ۳۸ آما تارى او توخوما ائسته دئىي كئمى بدن وئرئ؛ هر بئر توخوما اؤزونه مخصوص اولان بئر بدن وئرئ. ۳۹ بوتون جئسملر ده بئر جور دىئلر. انسانلارين جئسمى علاحتده، حيوانلارين جئسمى علاحتده، قوشلارين جئسمى علاحتده، بالىقلارين جئسمى علاحتده. ۴۰ سماوى بدنلر و دونيه وى بدنلر ده وار. آما سماوئلرئئ شووكتى علاحتده، دونيه وئلرئئكى ده

اولسون. چونکی او دا منئم کئمی ربئن ائشئنی
یرئنه یتئرئر. ۱۱ بونا گۆره هچ کئم اونا حقارتله
باخماسین. اونی سالاماتلیقلا یولا سالین کی،
منئم یانیم گلسئن. چونکی من قارداشلارلا
برابر اونی گۆزله یئریم. ۱۲ قارداشیمیز آپولوسا
گلئنجه، من اونی چوخ تشوق اتدئم کی،
قارداشلارلا برابر یانینیزا گلسئن. لاکئن او،
اصلا ائسته مئردی کی، ائندی یانینیزا گلسئن.
فورصت تاپاندا گله جک.

۱۳ آییق اولون، ائماندا ثابت دورون، کئشی
کئمی عمل ادئن و قوؤتلی اولون. ۱۴ قویون
بوتون اتدئکلرئنز محبت ائچئنده اولسون.

۱۵ ائندی قارداشلار، سئزه یالواریرام: سئر
استغفاناسین عابله سئنی تانی ییرسینیز کی،
اونلار آخایه ننن ائلك ائمانلی لاری دیرلار و
اؤزلرئنی موقدسلرئن خئدمتئنه وقف ادئبلر.
۱۶ سئر ده بله آداملار و ائشده کؤمک دن و
زحمت چکن هر کسه تابع اولون. ۱۷ استغفاناس،
فورتوناتوس و اخئکوسون گلمه یئنندن
سوئنئرم. چونکی اونلار سئرئن یرئنئزی
دولدورولار. ۱۸ اونلار منئم و سئرئن روحونوزو
تزلندئرئبلر. بله آداملار حؤرمه اتئن.

۱۹ آستیا ایالتئن کئلسالاری سئزه سالام
گؤندرئرلر. اکئلا و پئرسکا، اولرئنده ییغیلان
کئلسا ائله برابر، سئزه ریده ورکدن سالام
گؤندرئرلر. ۲۰ بوتون قارداشلار سئزه سالام
گؤندرئرلر. بئرئرئنئزی موقدس اؤپوشله
سالاملا یین.

۲۱ من پولوس بو سالامی اؤز ائلمه یازیرام.
۲۲ ربی سومه یین آداما لعنت اولسون. ربئمئر،
گل. ۲۳ رب عئسانین فیضی سئرئنه اولسون.
۲۴ مسئح عئسادا منئم محبتئم سئرئن هامینیزلا
اولسون. آمئن.

یرئنه یتئشه جک کی، «اؤلوم ظفرده اودولدو!»
۵۵ ای اؤلوم، هانی سنن ظفرئن؟ ای اؤلوم، هانی
سنن سانجماغین؟* ۵۶ اؤلومون سانجماغی
گونه و گونه یین قودرتی شرئعتئر. ۵۷ لاکئن
تاریا شوکور اولسون کی، ربئمئر عئسا مسئحن
واسطه سی ائله بئزه ظفر ورئر ۵۸ اونا گۆره
سوگئلی قارداشلاریم، مؤحکم و ثابت دورون
و هر زامان ربئن ائشئنده جوشون و بئلئن کی،
ربئن یولوندا چکدئییئرز زحمت عبث دپئلئر.

سالاملار

۱۶

موقدسلر اوچون ائعانه ییغماق
بارده، سئر ده قالاتیا کئلسالارینا
سئفارش اتدئیم کئمی عمل ادئن. ۲ هر
هفته ننن ائلك گونونده، هر بئرئنئر اؤز
قازانجینا گۆره یانیندا بئر قدر پول ساخالاسین
کی، من گلنده آرتیق پول ییغیلماسین. ۳ اورایا
یتئشدئیمده سجدئییئرز آداملاری مکتوبلار و
هئدیئلرئئزله اورشلئمه گؤندرئرم. ۴ و اگر
گئتمک منه موناسئب اولسا، اونلار منئم
گدرلر. ۵ سئرئن یانینیزا مقدونئیه دن کچنده
گله جه یم. چونکی مقدونئیه دن کچه جه یم.
۶ بلکه ده یانینیزدا بئر آز قالدیم و یا قیشی
اورادا کچئرئدئم کی، سئر منی گده جه یم یره
یولا سالاسینیز. ۷ چونکی ائندی ائسته مئرم
سئزی اؤته ری گؤروم. اگر رب ائجازه ورسه،
بئر نچه مودت یانینیزدا قالماق اومئندئده یم.
۸ لاکئن افسوسدا پئطکاکست بایرامینا قدر
قالاجام. ۹ چونکی منه تائئرلی خئدمت
اوچون گئنش بئر قاپی آجیلیب و دوشمن
چیخانلار دا چوخدورلار.
۱۰ اگر تمئوتاعوس یانینیزا گلسه، دئئت
ادئن کی، او، سئرئن آرانیزدا قورخوسوز